

За ползване от членовете на КИИП –  
Секция „Технологии“

## **АКТУАЛНИ НОРМАТИВНИ ДОКУМЕНТИ, ПРИЛОЖИМИ ПРИ ПРОЕКТИРАНЕ НА ОБЕКТИ С ТЕХНОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ**

През изтичащата година бяха приети няколко нови и изменени Наредби, които са пряко свързани с разработването на част „Технологична“ на инвестиционните проекти.

### **1. ЗАКОН ЗА ХРАНИТЕ**

На 09.06.2020 г. бе приет новия **Закон за храните**. Той урежда новите изискванията към безопасността на храните, с цел систематизиране на националното ни право и хармонизирането му с това на Европейския съюз в областта.

Част от новите изисквания са:

- изискванията към бизнес операторите и лицата, работещи в обекти за производство, преработка и/или дистрибуция на храни;
- изискванията за опаковане, етикетирание, представяне и реклама на храни; изискванията при производство, преработка и/или дистрибуция на храни;
- изискванията към обектите за производство и търговия на едро и изискванията за търговия на дребно с материали и предмети, предназначени за контакт с храни;
- изискванията при транспортиране на храни;
- изискванията за търговия с храни от разстояние;
- изискванията за натуралните минерални, изворните и трапезните води;
- изискванията към храните, предназначени за кърмачета и малки деца, храните за специални медицински цели и храните, в които са вложени витамини, минерали и някои други вещества;
- изискванията към добавките, ензимите и ароматизантите в храни и хранителни добавки;
- изискванията към храните, предназначени за употреба при интензивно мускулно натоварване;
- изискванията към генетично модифицираните храни;
- изискванията към храните, обработени с йонизиращо лъчение;

- изискванията към пушилните ароматизанти, използвани или предназначени за влагане във или върху храни;
- изискванията към новите храни

Разпоредбите на този закон не се прилагат за:

- първичното производство на храни за лична консумация в домакинството;
- приготвянето и съхранението в домашни условия на храни, предназначени за лична консумация в домакинството.

По отношение на изискванията към помещенията за производство и продажба на храни няма нови нормативни промени. Всички изисквания, които касаят помещенията, са регламентирани в Наредба № 1 от 26.01.2018 г.

Обектите за производство и търговия с храни се изграждат при спазване на изискванията, определени в Закона за устройство на територията, а прилежащите им терени се поддържат чисти и в добро състояние.

В лечебни и здравни заведения, общежития, жилищни сгради и прилежащи към тях помещения не се допуска изграждането на обекти за производство и търговия с храни, които в резултат от дейността си създават шумови нива над хигиенните норми, определени в Наредба 6 от 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (ДВ, бр. 58 от 2006 г.).

Новото в Закона за храните е , че регистрацията за производство и продажба на храни става в ОДБХ с набор от документи, единият от които е документ, удостоверяващ законността на сградата или помещенията, съгласно Закона за устройство на територията.

## **2. ДЕТСКИ ГРАДИНИ И ДЕТСКИ ЯСЛИ**

На 04.09.2020 г. в ДВ бр.78 бе публикувана новата Наредба № РД-02-20-3 ОТ 21 ДЕКЕМВРИ 2015 г. за проектиране, изпълнение и

поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата.

С тази Наредба се определят минималните изисквания при проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата, наричани за краткост "сгради за образование и наука, здравеопазване, култура и изкуства", и специфичните експлоатационни показатели на контролируемите параметри и на техническите изисквания към строителните продукти с оглед удовлетворяване на основните и функционалните изисквания към тези сгради и към вътрешните им сградни инсталации и обзавеждане.

Изискванията на Наредбата се прилагат и при проектиране на реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на сградите. Допускат се отклонения от отделни функционални изисквания на наредбата, при условие че не се намаляват проектните нива на експлоатационните показатели на сградите. **В тези случаи отклоненията се определят със заданието за проектиране въз основа на технико-икономическа оценка.**

Веднага след това бяха публикувани и влезнаха в сила двете нови наредби за Детските градини (Наредба №3/ДВ бр. 90 от 20.10.2020 г. ) за Детските ясли (Наредба №26/ДВ бр. 90 от 20.10.2020 г. ).

Действащите досега изисквания регламентираха изграждането на детски заведения като самостоятелни сгради в обособени за целта поземлени имоти без да се нормират случаите на разполагането им в части от сгради. В същото време към момента съществуват голям брой т. нар. филиали, разположени в части от сгради, в които се извършва пълноценно отглеждане и обучение на деца. Определянето на конкретни изисквания при разполагане на детските заведения, независимо от собствеността им, в части от сгради, ще съдейства за намаляване на недостига на места в детски ясли и градини. Промените в изискванията ще позволят и по-пълноценно и целесъобразно използване на терените, определени за детски заведения, в условията на застроени урбанизирани територии със съществуваща инфраструктура.

Голяма част от терените, предвидени за детски заведения в столицата и големите градове, вече са усвоени. Не са редки случаите, в които части от тях са реституирани и застроени. Останалите все още свободни терени, особено в бързоразвиващите се в момента територии, са с ограничена площ. Поради това се допуска разстоянието от сградите до уличната регулационна линия и вътрешните регулационни линии да бъдат намалени спрямо общите изисквания на Наредбата в условията на застроени урбанизирани територии със съществуваща инфраструктура, както и при пристрояване и/или промяна на предназначението на съществуващи сгради. За намалените разстояния се изисква мотивирано решение на общинския съвет въз основа на извършена технико-икономическа оценка.

Проектиране на детско заведение при преустройство на част от съществуваща или новопроектирана сграда с друго предназначение ще се допуска, когато тя се намира в застроени урбанизирани територии със съществуваща инфраструктура и при спазване на здравните, противопожарните и образователните нормативни изисквания. В тези случаи детското заведение ще се проектира в първите два надземни етажа, когато детската градина е разположена в нежилищна сграда, като административни помещения ще могат да се разполагат на третия етаж, а обслужващите – в подземния или полуподземния етаж. Те ще са в пряка връзка с помещенията на детската градина. В случай, че детското заведение се разполага в жилищна сграда, ще бъде в първи надземен етаж, като отново се допуска разполагането на обслужващи помещения в полуподземния или подземния етаж, които да са в пряка връзка с помещенията за отглеждане и обучение на деца.

### **3. НАРЕДБА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПЕРАЛНИ**

На 10.09.2019 година в ДВ.бр.97 бе публикувана нова Наредба 12 за здравните изисквания към обществените перални.

С тази наредба се определят здравните изисквания към изграждането, устройството, обзавеждането, експлоатацията и перилния процес в обществените перални. Изискванията на тази наредба не се прилагат за обектите, предлагащи химическо чистене.

Обществени перални са:

1. Перални, предназначени за предоставяне на перилни услуги на гражданите, на обекти с обществено предназначение.
2. Перални за изпиране на пране от лечебни заведения
3. Перални за изпиране на пране от детски заведения, от специализирани институции за предоставяне на социални услуги за деца и ученици и от ученически общежития;
4. Водомствени перални за обслужване единствено на обекта, към който са разкрити;
5. Комбинирани перални със самостоятелно обособени сектори за изпиране на пране от обекти с обществено предназначение, от лечебни заведения и от детски заведения.

Обществените перални се разкриват в самостоятелни сгради или на първи надземен етаж на нежилищни сгради. Ако обществена пералня се разкрие на първи надземен нежилищен етаж на жилищна сграда, може да бъде само с допълнително шумоизолиране на помещенията съгласно нормативите.

Водомствени перални може да се разкриват и в подземни етажи от нежилищни сгради.

Светлата височина на помещенията от производствения сектор на обществените перални трябва да е не по-малка от 3,3 м., а на помещенията от спомагателния сектор - не по-малка от 2,6 м. При преустройство се допуска светлата височина на работното помещение да бъде не по-малка от 2,60 м.

В обществените перални се обособяват производствен и спомагателен сектор. Разположението и видът на помещенията в производствения сектор трябва да отговарят на последователността на технологичния процес, като не се допуска пресичане пътя на чистото и нечистото пране. Площта на помещенията в производствения сектор трябва да осигурява съответно работно пространство, което позволява

безпрепятствено извършване на всички дейности от перилния процес и хигиенни мероприятия.

Производственият сектор в обществените перални включва:

1. помещение със самостоятелен вход за приемане, маркиране и сортиране на нечистото пране;
2. помещение за подготовка, изпиране и центрофугиране;
3. помещение за сушене и гладене;
4. помещение за сортиране, опаковане и складиране на чистото пране;
5. помещение със самостоятелен изход за експедиция на чистото пране.

Допуска се съчетаване на помещенията за сушене и гладене с тези за сортиране, опаковане и складиране на чистото пране при осигурено подходящо технологично оборудване и вентилация.

В обществените перални в които се приема пране от лечебни заведения се обособява самостоятелно помещение с отделен вход за приемане на пране само от инфекциозни и пневмофтизиатрични структури на лечебни заведения с възможност за предварително изпиране и дезинфекция.

Спомагателният сектор в обществените перални по чл. 3, ал. 1, т. 1 включва:

1. складови помещения с естествена или изкуствена вентилация за съхранение на детергенти, биоциди и инвентар за почистване;
2. помещение с индивидуални гардероби/шкафчета за работно облекло, лични вещи и дрехи на персонала;
3. тоалетна и баня за персонала;
4. помещение за почивка на персонала.

Обзавеждането на обществените перални трябва да е съобразено с технологичния процес и ергономичните норми, да гарантира безопасност при ползване и да не създава условия за допълнително замърсяване на прането.

**Информацията е актуална**